

JUSTIITS- JA DIGIMINISTEERIUM

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium
info@mkm.ee

Teie 15.09.2026 nr 2-2/3161-1,
MKM/26-0804/-2K

Meie 12.10.2026 nr 8-2/5235

Maakatastriseaduse muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnoõ koostöölastamine

Lugupeetud minister

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium on esitanud Justiits- ja Digiministeeriumile koostöölastamiseks maakatastriseaduse (MaaKatS) muutmise ja sellega seonduvalt teiste seaduste muutmise seaduse eelnõu.

Justiits- ja Digiministeerium koostöölastab eelnõu märkustega.

1. **Eelnõu § 1 p-s 8** täpsustatakse MaaKatS § 5¹ sõnastust seoses andmevahetusega teiste andmekogudega.

Põhjendada on vaja muudetava § 5¹ vajalikkust ja täpsustada, milliseid juhtumeid hõlmab sõnastus „Vabariigi Valitsuse määratud juhtudel ja ulatuses“. Kui sättel puudub iseseisev regulatiivne eesmärk, palume see välja jätta. Kui sättega soovitakse anda volitus andmevahetuse reguleerimiseks, tuleb volituse eesmärk, sisu ja ulatus seaduses täpsemalt piiritleda, arvestades et andmetöötuse põhilised raamid peavad tulenema seadusest ning põhimääruses saab neid üksnes täpsustada. Andmeandjad, neilt saadavad andmed ja andmevahetuse korraldus võib sätestada katastri põhimääruses.

2. **Eelnõu § 1 p-ga 9** täiendatakse MaaKatS-i §-ga 5², sätestades isikuandmete töötlemise alused katastris.

Täpsustamist vajab § 5² lõigete 1 ja 2 omavaheline suhe. Praegu ei ole selge, kas lõike 2 andmeloetelu on ammendav või võimaldab lõige 1 töödelda ka muid andmeid. Palume sätestada, et töödelda võib üksnes lõikes 2 nimetatud andmeid, välja arvatud juhul, kui muu seadus näeb sõnaselgelt ette täiendava andmekoosseisu.

Samuti tuleb seletuskirjas täpsemalt selgitada isikuandmete koosseisu seost konkreetsete töötlemiseesmärkidega. Palume siduda töödeldavate isikuandmete kategooriad seletuskirjas konkreetsete katastrijärgsete ülesannetega ning selgitada, milliste menetluste puhul on iga andmekategooria töötlemine vajalik. Täiendavalt palume ülevaatlikult ka välja tuua, millised andmeid säilitatakse tähtajatult ja milliseid lühemat aega.

3. Eelnõu § 1 p-ga 10, § 2 p-ga 3 ja § 2 p-ga 2 nähakse ette uue lahendusena informatiivne katastripidaja mäрге olukorraks, kus piiratud asjaõiguse ruumiline ulatus ei vasta katastriandmete muutumise järel enam kinnistusraamatu kandeale.

Eelnõus pakutud lahenduse korral võib registrikande korrastamine jääda poolikuks ning õiguse omajal tuleb hiljem ise algetada täiendav menetlus kande korrastamiseks. See ei pruugi täita seega selles osas menetluse lihtsustamise eesmärki. Samale küsimusele on tähelepanu juhtinud ka Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit. Palume eelnõu koostajal edasise menetluse käigus võimalusel kaaluda lahendusi, mis võimaldaksid registrikande korrastada võimalikult suures ulatuses sama menetluse raames ning vähendaksid õiguse omaja vajadust algetada eraldi menetlus.

4. Eelnõu § 1 p-dega 13 ja 14 reguleeritakse andmete säilitamise aega.

Eelnõus sätestatakse tähtajatu säilitamine üksnes MaaKatS § 9 lõike 2 punktis 7 nimetatud isikuandmete ja teatavate kontaktandmete puhul. Muude katastrisse kogutavate isikuandmete säilitamise tähtajad eelnõust ei selgu. Punkt 14 annab üksnes üldise volituse sätestada täpsemad tähtajad ja tingimused määruses. Palume eelnõus selgelt välja tuua, kui kaua muid isikuandmeid säilitatakse. Seaduses tuleks sätestada vähemalt säilitamise tähtaja selge piir, mida põhimäärusega saab täpsustada.

5. Eelnõu § 1 p-ga 15 reguleeritakse maamõõtjale katastripidaja poolt andmete kättesaadavaks tegemist.

Eelnõu võimaldab teha maamõõtjale kättesaadavaks oluliselt rohkem isikuandmeid, kui seletuskirjas kirjeldatud eesmärgi saavutamiseks vajalik. Viide MaaKatS § 5² lõike 2 punktidele 1 ja 3–8 hõlmab muu hulgas andmeid eestkoste ja teovõime, surma, varasuhete, pärimise ning esindusõiguse kohta, kuid seletuskirjast ei nähtu, miks on need maamõõtjale vajalikud. Palume piirata § 16 lõikes 4 viide § 5² lõike 2 punktis 1 nimetatud tuvastamis- ja kontaktandmetega. Muudele andmetele juurdepääs peaks olema lubatud üksnes juhul, kui see on maamõõtja konkreetse seadusest tuleneva ülesande täitmiseks põhjendatud ja vältimatult vajalik.

6. Eelnõu § 2 p 3 näeb ette asjaõigusseaduse §-s 226 kinnistute piiratud asjaõiguste koormamise omaniku nõusolekuta, sealhulgas piiriandmete parandamisest või kinnisasja piiri kindlakstegemisest tingituna.

Pakutud sõnastuses reguleerib eelnõu ka olukordi, kus piiriandmete parandamise tulemusel selgub, et tehnovõrk asub kinnistul, mida isikliku kasutusõigusega koormatud ei ole ning mille omanik ei ole selleks kunagi nõusolekut andnud (ning piiriandmete parandamisel ei ole ka menetlusse kaasatud). Vastavas osas on eelnõu ja selle seletuskirja omavahel vastuolus. Eelnõu seletuskirjas on märgitud, et: „Sellisel juhul annavad maaomanikud nõusolekud piiride muutmiseks ja sellega seotud muudatusteks kinnistusraamatus, sealhulgas tehnovõrkudega seotud piiratud asjaõiguste ülekandmiseks.“ MaaKatS § 19³ lõike 3 kohaselt kinnisasja omanikku katastriandmete parandamisse ei kaasata.

Palume eelnõuga kavandatava sätte reguleerimisalast välja jätta juhtumid, kus kinnisasjade omanikud ei ole menetlusse kaasatud või ei ole maakorraldustoiminguga nõus.

7. Palume arvestada ka käesoleva kirja lisades esitatud eelnõu ja seletuskirja failis jäljega tehtud märkustega.

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Liisa-Ly Pakosta
justiits- ja digiminister

- Lisa:
1. Eelnõu fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.
 2. Seletuskirja fail Justiits- ja Digiministeeriumi märkustega.

Maarja-Liis Lall 5477 0628
maarja-liis.lall@justdigi.ee

Kristel Niidas
Kaidi Ristal
Glen Roosaar
Karen Alamets
Inge Mehide